

۱۸جامعه

یادداشت

کرونا‌آمد، نظارت‌رفت

🔴 **اتوبوس** خبرنگاران در آذربایجان غربی به مقصد نرسید، اتوبوس سربازان در یزد هم، داغدار شدن هموطنان‌مان در چند روز اخیر نشان می‌دهد مشکلات حمل‌ونقل عمومی در کشور همچنان نادیده‌گرفته می‌شود. این درحالی است که شیوع کرونا نیز به این مساله دامن زده، چراکه کاهش مسافرت به کاهش نظارت منجر شده است. به همین دلیل می‌توان گفت این روزها، نظارت مناسبی بر سلامت خودروها، نحوه رانندگی افراد و کیفیت معابر نمی‌شود.

در کنار نبود نظارت‌ها باید به سهل انگاری برخی مدیران نیز اشاره کرد، چراکه در زمان مسافرگیری، مدیرانی شرکت مسافربری باید وضعیت خودرو را بررسی کند، مثلا از سلامت سیستم ترمز خودرو اطمینان پیدا کنند، این در حالی است که در اغلب موارد، مدیران فنی، بدون بررسی خودرو فقط پایین برگه اجازه‌نامه حرکت خودرو را مهر می‌زنند. نظارت اما باید در طول سفر نیز ادامه یابد، در واقع مسائلی مانند شرایط خودرو و زمان استراحت راننده در طول مسیر نیز باید بررسی شود، مهمی که جدی گرفته نمی‌شود.

مساله دیگری که در این بین باید به آن توجه کرد، افزایش حمل بارهای تجاری از سوی برخی رانندگان اتوبوس است، این روزها که به دلیل فراگیری کرونا از تعداد مسافران کاسته شده، برخی رانندگان برای جبران مساله کاهش مسافر، بیش از گذشته به حمل و نقل بار می‌پردازند. نباید فراموش کرد که هر اتوبوس مرکز نقل و رسانی دارد که با بارگیری نامناسب و غیر استاندارد، دچار مشکل می‌شود. تغییر مرکز ثقل وزنی، در نهایت سبب اختلال در عملکرد اتوبوس می‌شود، به این شکل زمینه برای از کنترل خارج شدن اتوبوس بیش از گذشته مهیاست. این درحالی است که این مساله با نظارت مناسب قابل پیشگیری است.

مساله دیگری که در این بین باید به آن توجه کرد، شرایط معابر کشور است. در کنار نبود دسترسی به معابر مناسب، باید گفت آن‌طور که باید نیز برای بهسازی معابر کشور اعتبار در نظر گرفته نمی‌شود. برای نمونه در کشورهای توسعه‌یافته هر سال ۶درصد از معابر بهسازی می‌شود. این آمار در کشورهای در حال توسعه ۴درصد و در کشورهای فقیر ۲درصد است. این درحالی است که در کشورمان هر سال برای بهسازی یک درصد از معابر کشور اعتبار در نظر گرفته می‌شود، ناگوارتر این‌که نیمی از این اعتبار تخصیص پیدا می‌کند.

به این ترتیب با توجه به نبود نظارت مناسب، غیراستاندارد بودن خودروها و نپرداختن به بهسازی معابر، می‌توان گفت شرایط حمل و نقل در کشورمان مناسب نیست و فراگیری کرونا نیز به این مسائل بیش از گذشته دامن زده است. این درحالی است که با توجه به این‌که در آغاز فصل تابستان قرار داریم و برخی تصور می‌کنند شرایط فراگیری کرونا در کشور تحت کنترل است، آمار سفرهای بین‌شهری افزایش پیدا خواهد کرد. این افزایش سفر اگر با نظارت همه‌جانبه دستگاه‌های مسؤول همراه نباشد، ممکن است زمینه را برای افزایش سوانح ترافیکی و آمار قربانیان تصادفات فراهم کند.

تکمیل آموزش دروس عملی هنرستانی‌ها تا پایان شهریور

مصطفی آذرکیش، مدیرکل دفتر آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش گفت: براساس اصلاحیه آیین‌نامه آموزشی دوره متوسطه، تا پایان شهریور برای تکمیل آموزش‌هایی که هنوز به پایان نرسیده‌اند فرصت داریم.

وی با اشاره به روند تکمیل آموزش دروس عملی هنرستانی‌ها عنوان کرد: براساس بخشنامه‌های صادره و به‌ویژه بخشنامه‌ای که ابتدای آریبهشت از سوی مرکز سنجش آموزش وزارت آموزش و پرورش ارسال شده بود تا ۱۵ مرداد برای تکمیل آموزش دروس عملی کارگاه‌های هنرستان‌ها زمان داریم. آذرکیش با بیان این‌که اگر شهرستانی در وضعیت تازجی باشد باید منتظر بنامین از این وضعیت خارج شود، ادامه داد: همچنین ممکن است ستاد ملی مقابله با کرونا این اجازه را برای تکمیل آموزش‌های مهارتی بدهد ولی فعلا برای مناطق زرد و آبی مجوز داریم. / ایسنا

ساحتی‌های یادگیری در مدارس

ساحتی‌های یادگیری در مدارس

عکس:
واحد مرکزی خبر
شهرآرانیوز

سهمیه‌ها در کنکور ۱۴۰۰ تغییر نمی‌کند

فاطمه زرین‌آمیزی، سخنگوی سازمان سنجش آموزش کشور گفت: سهمیه‌ها در آزمون سراسری ۱۴۰۰ همانند سال ۹۹ و بدون تغییر اعمال می‌شود. وی افزود: لایحه ساماندهی سهمیه‌ها که سال ۹۸ به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه شد، هنوز بررسی نشده است. کنکور سراسری ۱۴۰۰ در روزهای ۹ تا ۱۲ تیر ماه با یک میلیون و ۳۶۷ هزار و ۸۵۲ داوطلب برگزار و توزیع کارت ورود به جلسه این آزمون از فردا (۶ تیرماه) در درگاه سازمان سنجش آموزش کشور آغاز می‌شود. / ایرنا

نگاهی تحلیلی به حادثه اتوبوس خبرنگاران و سربازان نشان می‌دهد همان مثلث معروف در بروز این دو اتفاق نقش داشته است

شرمندگی انسان، راه و وسیله

خطر و تلاش برای تقویت نظارت‌ها تا دیگر حرکت هیچ اتوبوسی در هیچ جاده‌ای با خطر مرگ همراه نباشد.

🔴 **به یاد کسانی که رفتند**
حرف اول: گل‌های زر سرخ زیر آفتاب دم ظهر بین انگشت لِرزان زنی پرپر شد و ریخت در گودالی که خانه ابدی بود. گودال تاریک بود و عمیق، مثل همه گورها که گورکن‌ها تا سینه در آن فرو می‌روند و در تاریکی قبر مثل ماه‌های سیال موج می‌خورند. خیلی‌ها آمده بودند، قطعه هنرمندان و نام‌آوران بهشت زهراي تهران شلوغ بود، می‌شود گفت جای سسوزن‌انداختن نبود، به جایش آنجا می‌شد یک دل سیر گریه کرد، می‌شد بین جمعیت روی صورت خنج کشید و فریاد زد: می‌شد سدت با که سمت آسمان گرفت و مایوسانه پرسید آخر چرا.

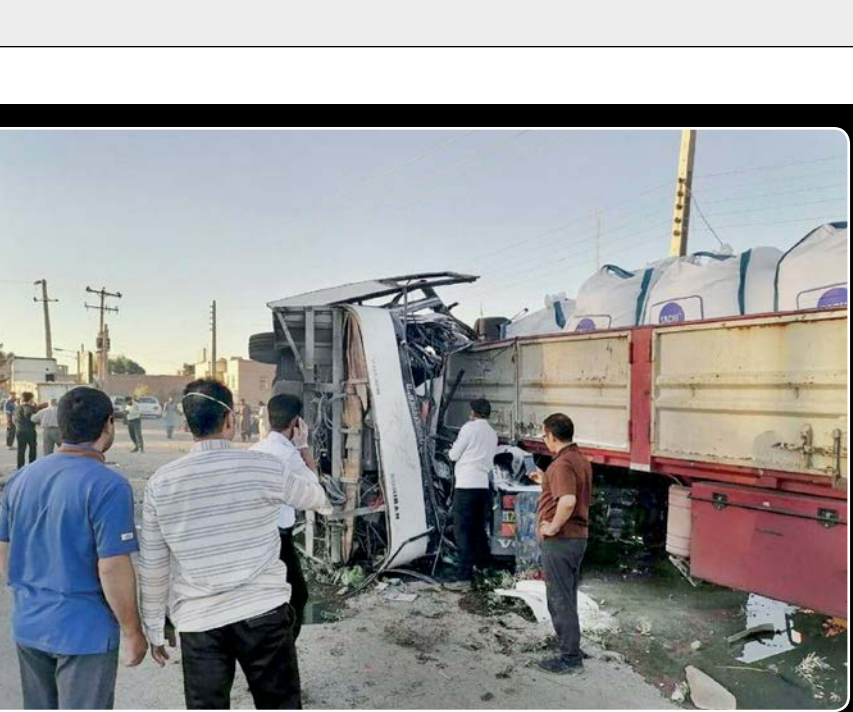
خبرنگارانی که از حادثه تصادف اتوبوس ارومیه جان سالم به‌ه برده بودند با این که حتی درد داشتند و کوفته بودند، حوالی گورهای آماده که دهان باز کرده بودند، شده بودند راوی حادثه، راوی روایتی کوتاه از چند لحظه‌ای که فهمیدن خطر نزدیک است و تا بچینند و خودشان را پیدا کنند، شدند بخشی از حادثه. دیروز ظهر نشده مهشاد کریمی و ربحانه یاسینی در فضایی این چنین به دیار ابدی پیوستند، در فضایی پر اشک و مملو از گلایه، فضایی که شاید روزی سهم من خبرنگار و بقیه هم‌قطاران هم بشود، سهم ما که دغدغه همه چیز را داریم و بچینند و خودشان را پیدا کنند، شدند بخشی از حادثه. دیروز ظهر نشده مهشاد کریمی و ربحانه یاسینی در فضایی این چنین به دیار ابدی پیوستند، در فضایی پر اشک و مملو از گلایه، فضایی که شاید روزی سهم من خبرنگار و بقیه هم‌قطاران هم بشود، سهم ما که دغدغه همه چیز را داریم و

بچینند و خودشان را پیدا کنند، شدند بخشی از حادثه. دیروز ظهر نشده مهشاد کریمی و ربحانه یاسینی در فضایی این چنین به دیار ابدی پیوستند، در فضایی پر اشک و مملو از گلایه، فضایی که شاید روزی سهم من خبرنگار و بقیه هم‌قطاران هم بشود، سهم ما که دغدغه همه چیز را داریم و بچینند و خودشان را پیدا کنند، شدند بخشی از حادثه. دیروز ظهر نشده مهشاد کریمی و ربحانه یاسینی در فضایی این چنین به دیار ابدی پیوستند، در فضایی پر اشک و مملو از گلایه، فضایی که شاید روزی سهم من خبرنگار و بقیه هم‌قطاران هم بشود، سهم ما که دغدغه همه چیز را داریم و بچینند و خودشان را پیدا کنند، شدند بخشی از حادثه. دیروز ظهر نشده مهشاد کریمی و ربحانه یاسینی در فضایی این چنین به دیار ابدی پیوستند، در فضایی پر اشک و مملو از گلایه، فضایی که شاید روزی سهم من خبرنگار و بقیه هم‌قطاران هم بشود، سهم ما که دغدغه همه چیز را داریم و

بچینند و خودشان را پیدا کنند، شدند بخشی از حادثه. دیروز ظهر نشده مهشاد کریمی و ربحانه یاسینی در فضایی این چنین به دیار ابدی پیوستند، در فضایی پر اشک و مملو از گلایه، فضایی که شاید روزی سهم من خبرنگار و بقیه هم‌قطاران هم بشود، سهم ما که دغدغه همه چیز را داریم و بچینند و خودشان را پیدا کنند، شدند بخشی از حادثه. دیروز ظهر نشده مهشاد کریمی و ربحانه یاسینی در فضایی این چنین به دیار ابدی پیوستند، در فضایی پر اشک و مملو از گلایه، فضایی که شاید روزی سهم من خبرنگار و بقیه هم‌قطاران هم بشود، سهم ما که دغدغه همه چیز را داریم و بچینند و خودشان را پیدا کنند، شدند بخشی از حادثه. دیروز ظهر نشده مهشاد کریمی و ربحانه یاسینی در فضایی این چنین به دیار ابدی پیوستند، در فضایی پر اشک و مملو از گلایه، فضایی که شاید روزی سهم من خبرنگار و بقیه هم‌قطاران هم بشود، سهم ما که دغدغه همه چیز را داریم و بچینند و خودشان را پیدا کنند، شدند بخشی از حادثه. دیروز ظهر نشده مهشاد کریمی و ربحانه یاسینی در فضایی این چنین به دیار ابدی پیوستند، در فضایی پر اشک و مملو از گلایه، فضایی که شاید روزی سهم من خبرنگار و بقیه هم‌قطاران هم بشود، سهم ما که دغدغه همه چیز را داریم و

۳۲ شهر در شرایط قرمز

براساس رنگ‌بندی جدیدی که اپلیکیشن ماسک منتشر کرده است، تعداد شهرهایی که در شرایط قرمز کرونا قرار دارند به ۳۲ شهر رسیده است. برای نمونه می‌توان به شهرهای مهران (استان ایلام)، تنگستان، دشتی، دیر، عسلویه و کنگان (استان بوشهر)، دماوند و فیروزکوه (استان تهران)، ایرانشهر، خاش، زابل و زاهدان (استان سیستان و بلوچستان)، گراش، لارستان و لامرد (استان فارس) یم، رودبار جنوب، قلعه‌کنج و منوجان (استان کرمان) اشاره کرد. / مهر

باور کنید سیل پیام‌های تسلیت به خاطر تصادف اتوبوس خبرنگاران هیچ تسلی بخش نیست، به‌ویژه این که در کنار این تسلیت‌ها، حرف‌هایی زده و رفتارهایی نمایان شد که تسلیت‌ها را خنثی کرد. در این پرونده، سیاست کی بود کی بود من نبودم، سیاست غالب بود، حتی عذرهایی که بدتر از گناه بود زیاد شنیده شد: از جمله حرف‌هایی که مدیرکل روابط عمومی اداره کل محیط زیست آذربایجان غربی به اینلنا زد. او گفت آقای استاندار در بین خبرنگاران و در حضور مسوولان راهنمایی و رانندگی نرده اعلام کرد که اتوبوس هیچ گونه نقص فنی نداشته و همه مجوزهای لازم را نیز داشته، پس هرچه درباره نقص فنی گفته شود شایعه است. ضمن این که ما در این سفر فقط خبرنگاران را همراهی کردیم و هیچ مسوولیتی در قبال آنها نداشتیم و آن که باید پاسخ دهد ستاد احیای دریاچه ارومیه است.

این ستاد اما فعلا ساکت است و نمی‌داییم به عنوان میزبان خبرنگاران چرا وسیله‌ای بهتر برای ایاب و ذهاب مهیا نکرده و چرا وقتی عزم می‌کنند از قلم اصحاب رسانه به عنوان فرصت لحظه آخری برای ارائه عملکرد دولت استفاده کنند، آنقدر به آنها بها نمی‌دهد که به فکر وسیله‌ای بهتر باشد.

این را بیفزایید به طرز رفتار رئیس سازمان حفاظت محیط زیست کشور به عنوان بالاترین مقامی که باید پاسخگوی چرایی وقوع این حادثه باشد اما وقتی ظاهرا مشغول دلجویی است، با طرز نشستن و رفتار غیرمودبانه‌اش، زمینه خنده و شوخی و تمسخر و حتی دلخوری را فراهم می‌کند.

عیسی کلانتری راستی مقدر شبیه کپانوش جهانبور، سخنگوی سازمان غذا و داروست در توپیت آخرش. او به جای پاسخگویی، یک فحش جانانه نثار همه کسانی کرده که به واکنیسانسیون کرونا و نوع واکسن‌های مصرف شده و نشده انتقاد دارند، جمعیتی که بی‌شک خبرنگاران نیز جزوشان هستند. با این وصف چطور پیام‌های تسلیت این حادثه باید به دلمان بنشینند و تسلی مان دهد.

۱۲ ساعت قبل از این تصادف و این بار حوالی نقده آذربایجان غربی و در جاده روستای دشت قورخ‌ده اما جزئیات بیشتری در دسترس است. خبرنگارانی که از این تصادف جان سالم به در برده یا اندک زخم و جراحتی برداشته‌اند روایت‌های قابل تاملی از آنچه بر آنها در ارابه مرگ گذشته، دارند.

«بعد از این‌که به ارومیه رسیدیم از چند پروژه از جمله سد کانی سیب بازدید کردیم، سپس به سمت تونل زاب رفتیم و از آن هم بازدید کردیم. ساعت حدود ۵/۵ عصر بود که سوار اتوبوس شدیم تا برویم برای ناهار. حدود ساعت ۶ بود که کمک راننده به سمت ما آمد و گفت کمربندها را ببندید و آنجا بود که متوجه شدیم ترمز اتوبوس بریده، به چند ثانیه هم نکشید که اتوبوس چپ کرد!» این روایت آسیه اسحاقی است. «از تونل انتقال آب زاب دیدن کردیم، بعد سوار اتوبوسی شدیم که از صبح و پس از ورود به ارومیه در اختیار ما گذاشته بودند. حدود ۵ بعدازظهر به سمت نقده در حرکت بودیم تا ناهار بخوریم. یک جاده کوهستانی پیچ در پیچ بود که یک طرف آن دره و یک طرف آن کوه بود. نشسته بودیم که کمک راننده بلند شد و شروع کرد به فریاد زدن که کمربندها را ببندید و راننده داد می‌زد که ترمز نداریم. بعد به کوه برخورد کردیم و شیشه‌های سمت چپ ماشین ریخت و به سمت راست جاده منحرف شد و به گاردریل برخوردیم. ماشین کج شد و دوباره به حالت اول خود در جاده برگشت. جاده خیلی پیچ در پیچ سمیرا خباز است.

با این که دیروز رئیس کل دادگستری آذربایجان غربی درگفت وگو با ایسنا اعلام کرد که فعلا بی‌احتیاطی راننده و ناتوانی‌اش در کنترل وسیله نقلیه علت حادثه اعلام شده و سلامت و ایمنی اتوبوس، نقص فنی احتمالی، نحوه تدارک خودرو برای جابه‌جایی خبرنگاران، صورت وضعیت مسافران و مسیر انتخاب‌شده برای تردد در دستور بررسی است، اما روایت خبرنگارانی که مسافران اتوبوس بوده‌اند چند نکته را تایید می‌کند: اول نقص سیستم ترمز، دوم ناتوانی راننده در کنترل اتوبوس و سوم وضعیت نامساعد جاده یعنی دقیقا سه ضلع مثلثی که وقتی کنار هم جمع می‌شود تصادفات جاده‌ای بروز می‌کند. 🔴

۱۲ ساعت قبل از این تصادف و این بار حوالی نقده آذربایجان غربی و در جاده روستای دشت قورخ‌ده اما جزئیات بیشتری در دسترس است. خبرنگارانی که از این تصادف جان سالم به در برده یا اندک زخم و جراحتی برداشته‌اند روایت‌های قابل تاملی از آنچه بر آنها در ارابه مرگ گذشته، دارند.

«بعد از این‌که به ارومیه رسیدیم از چند پروژه از جمله سد کانی سیب بازدید کردیم، سپس به سمت تونل زاب رفتیم و از آن هم بازدید کردیم. ساعت حدود ۵/۵ عصر بود که سوار اتوبوس شدیم تا برویم برای ناهار. حدود ساعت ۶ بود که کمک راننده به سمت ما آمد و گفت کمربندها را ببندید و آنجا بود که متوجه شدیم ترمز اتوبوس بریده، به چند ثانیه هم نکشید که اتوبوس چپ کرد!» این روایت آسیه اسحاقی است. «از تونل انتقال آب زاب دیدن کردیم، بعد سوار اتوبوسی شدیم که از صبح و پس از ورود به ارومیه در اختیار ما گذاشته بودند. حدود ۵ بعدازظهر به سمت نقده در حرکت بودیم تا ناهار بخوریم. یک جاده کوهستانی پیچ در پیچ بود که یک طرف آن دره و یک طرف آن کوه بود. نشسته بودیم که کمک راننده بلند شد و شروع کرد به فریاد زدن که کمربندها را ببندید و راننده داد می‌زد که ترمز نداریم. بعد به کوه برخورد کردیم و شیشه‌های سمت چپ ماشین ریخت و به سمت راست جاده منحرف شد و به گاردریل برخوردیم. ماشین کج شد و دوباره به حالت اول خود در جاده برگشت. جاده خیلی پیچ در پیچ سمیرا خباز است.

با این که دیروز رئیس کل دادگستری آذربایجان غربی درگفت وگو با ایسنا اعلام کرد که فعلا بی‌احتیاطی راننده و ناتوانی‌اش در کنترل وسیله نقلیه علت حادثه اعلام شده و سلامت و ایمنی اتوبوس، نقص فنی احتمالی، نحوه تدارک خودرو برای جابه‌جایی خبرنگاران، صورت وضعیت مسافران و مسیر انتخاب‌شده برای تردد در دستور بررسی است، اما روایت خبرنگارانی که مسافران اتوبوس بوده‌اند چند نکته را تایید می‌کند: اول نقص سیستم ترمز، دوم ناتوانی راننده در کنترل اتوبوس و سوم وضعیت نامساعد جاده یعنی دقیقا سه ضلع مثلثی که وقتی کنار هم جمع می‌شود تصادفات جاده‌ای بروز می‌کند. 🔴

ارابه مرگ برای خبرنگاران

از تصادف مرگبار اتوبوس خبرنگاران که

ضعف نظارت؛ پلیس پاسخ دهد

در ماجرای تصادف اتوبوس خبرنگاران و همچنین اتوبوس سربازان یک نکته ذهن‌های کنج‌کار و درگیر کرده و آن این که نقش پلیس در این بین چیست و آیا اگر ماموران پلیس وظیفه نظارتی شان را مو به مو اجرا می‌کردند این تصادف شکل می‌گرفت یا خیر. گرچه تیمور حسینی، جانشین رئیس پلیس راهور به تسنیم گفته است که پلیس با دقت و وسواس هرچه تمام‌تر سعی بر کنترل ناوگان عمومی مسافر دارد و در این دو مورد اخیر نیز همه کنترل‌ها انجام شده اما خودش جمله‌ای می‌گوید که نقض‌کننده جمله اول است. او گفته است درحادثه واژگونی اتوبوس خبرنگاران، هماهنگی‌ای که باید توسط بخش مربوطه برای سفر برون‌شهری انجام می‌شد، صورت نگرفت؛ جمله‌ای که ستاد احیای دریاچه ارومیه به عنوان مجری تور رسانه‌ای را در مظان کم‌کاری قرار می‌دهد اما در واقع عملکرد پلیس را نیز زیر سوال می‌برد که اگر همه کنترل‌ها انجام شده بطور یک سفر هماهنگ فرمانده یا پلیس ادامه پیدا کرده و کسی مانع آن نشده است. به نظر می‌رسد بروز کرونا که کاهش سفرهای جاده‌ای را در پی داشته و جاده‌های مواصلاتی را خلوت‌تر از سال‌های بی‌کرونا کرده، حتی پلیس را به اشتباه انداخته که پس اگر جاده‌ها کم‌تردد است پس می‌توان نظارت‌ها را شل کرد و از کنار بعضی چیزها گذشت. این خطری جدی است برای روزی که کرونا مهار شود و سفرها دوباره با شدت قبل از سر گرفته شود؛ برای روزهایی که مردم با شوق به سفر می‌روند و نظارت پلیس در جاده‌ها از سفرها عقب می‌ماند و در نتیجه تصادفات سیر صعودی می‌یابد.